

[Kirkegaard.]

undervisningen af de større børn i 8. og 9. klasse f. eks. Jeg mener, det er afgjort nødvendigt, at vi engagerer ungdommen i landets problemer.

Fra en sådan forhandling, som jeg har nævnt, med lokale myndigheder har jeg det indtryk, at den grønlandske befolkning er klar over, at fremtiden bliver anderledes, endda måske meget forskellig fra fortiden, og det er derfor mit indtryk, at visse ændringer inden for det grønlandske skolevæsen er påkrævet netop nu.

Jeg skal ikke gå ind på lovforslagets mange paragraffer, men har dog lyst til at nævne, at jeg anser det for uhyre værdifuldt, at børnene fra udsteder og fra mindre pladser som foreslået kan fortsætte undervisningen fra 5. klasse og fremad på en centralskole, hvortil der er knyttet elevhjem. Jeg tror, at den bestemmelse indebærer gode muligheder for at fremme den bevægelighed i befolkningen, som er en nødvendig forudsætning for, at grønlænderne kan klare fremtidens problemer. En sådan bevægelighed er en nødvendighed overalt i verden, og Grønland kommer ikke til at danne en undtagelse derfra, men heldigvis har ungdommen en naturlig lyst til at se nye forhold og give sig i kast med nye opgaver, også opgaver, der ligger uden for den hjemlige sognegrænse. Derfor tror jeg, at den centralskole, der her er nævnt, kan få en overordentlig stor betydning.

Til sidst vil jeg nævne de børnehaveklasser, som omtales i lovforslaget, og jeg kan give tilslutning til, at der oprettes sådanne i Grønland overalt, hvor det er muligt. Jeg forestiller mig, at det vil lette skolens sprogvanskeligheder på en ganske udmærket måde, når de ikke skolepligtige børn i 2 eller måske 3 år går i en børnehave sammen med et par danske lærerinder, lærerinder, som formentlig skal afløses af grønlandske, når disse er uddannet. I børnehaver vil de mindre børn utvivlsomt opnå en såkaldt skolemodenhed, som vil give lærere og lærerinder hervedfra bedre arbejdsvilkår, end de har nu. Jeg tænker i særlig grad på den bedste udnyttelse af undervisningstimerne og også af undervisningslokalerne, som jo spiller en stor rolle. I det hele taget er det min opfattelse, at en god skole, en solid undervisning i børneskolen og opad

gennem den mere specielle uddannelse, er en nødvendig forudsætning for, at grønlænderne kan få lyst til og mod på selv at tage ansvaret for landets fremtid, og derfor vil mit parti gå positivt ind i den omfattende udvalgsbehandling, som jeg regner med forestår.

Også lovforslaget om ungdomsklubber i Grønland kan jeg anbefale. Mange af os her i landet kender jo fra vor tidligste ungdom både aftenskoler, ungdoms- og højskoler og forskellige organisationer eller foreninger, der arbejdede på den samme linje, og vi værdsætter sådanne skoler og dette foreningsarbejde. Det er næppe for meget sagt, at mange af os har fået en del, måske endda en god del, af vor opdragelse under opholdet på den slags skoler og ved at deltage i foreningsarbejdet. Selv om det bliver dyrt, og det gør det, tror jeg, det er prisen værd, og derfor vil jeg anbefale ministerens lovforslag. Med tilstrækkelig store bevilninger kan vi skabe rammer for et beslægtet ungdomsarbejde i Grønland. Mere vanskeligt eller vanskeligst bliver det nok at finde ledere til de påtænkte klubber. Det resultat, der kan nås, vil jo i høj grad være afhængigt af egnede, dygtige og forstående ledere.

I ethvert samfund er det usundt at have en del af ungdommen stående på gadehjørner i en for stor del af fritiden. Desværre er det vist rigtigt, at Grønland har triste erfaringer i så henseende. De påtænkte klubber bliver et tilbud til den grønlandske ungdom, der vil give mulighed for, at de unge mennesker kan arbejde videre med de interesser, de møder med fra børneskolen og fra hjemmene, og jeg håber, at de gennem et samarbejde i ungdomsklubberne kan lære at forstå, at der er visse ting, som unge mennesker skal omgås med forsigtighed, hvis de vil have orden også i deres personlige forhold.

Jeg har tænkt mig, om det ville være klogt — men jeg ved det ikke sikkert — at forlange visse pligter af den grønlandske ungdom til gengæld. Derfor vil jeg gerne spørge ministeren, om det ikke kan tænkes, at man gennem den undervisning i klubberne, som skal iværksættes, burde forsøge på at vække den grønlandske ungdoms sans for og lyst til at gøre en eller anden indsats. Hvis jeg skulle give et eksempel, som ligger nært for, hvis man kender en ganske lille smule til